

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Vychovat šťastné a spokojené dítě pro nás znamená vychovat zdravého, vyrovnaného člověka, který si váží sám sebe, ale i druhých lidí.

ROK S RYBÍZKEM A ŠŤOVÍČKEM,

LESNÍMI SKŘÍTKY, KTERÉ JSME SI PŘIVEZLI ZE ŠKOLY V PŘÍRODĚ

Náš cíl:

- Spokojené dítě, které žije v prostředí lásky, bezpečí, sounáležitosti
- Výchovně vzdělávací systém fungující na principech:
  1. vzbuzování zájmu o poznávání, získávání znalostí, o učení – rozvinou předpoklady k celoživotnímu vzdělávání.
  2. osvojování základů morálních a společenských hodnot – pravidla, spolupráce, soucítění, zodpovědnost.
  3. výchova osobnosti, která je schopna samostatně myslet, jednat a projevat se – utváření zdravého já.
  4. výchova ke kooperaci – schopnost spolupracovat, podílet se, základy týmové práce.

1. Jak Rybízek a Šťovíček hledali nový domov

historie a současnost kutnohorského regionu – tradice, zvyky, památky

Hlavní záměr:

probouzení zdravého patriotismu – vědět, kde mám kořeny, výchova k občanství

Dílčí záměry:

1. celkový rozvoj dítěte, jeho učení a poznávání

- poznávání přírodního, kulturního a technického prostředí, ve kterém žije
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, jejich tradic a zvyků
- vytvoření povědomí o existenci jiných kultur

2. osvojování základních hodnot, na nichž je společnost založena

- vytváření pozitivního vztahu ke kultuře a umění
- vytváření kulturně společenských postojů k vesnici – láska, hrdost

3. získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jak o samostatná osobnost působící na své okolí

- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění, prožívání
- aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

4. získávání schopnosti spolupracovat

- osvojování si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů k druhým lidem
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí a přináležet k tomuto společenství

Aktivity

poznávání památek význačných budov, účast na akcích vesnice, návštěva divadel, muzeí, kina, akce v rámci spolupráce se ZŠ, oslavy v MŠ, akce s rodiči, vycházky do vesnice, výlety do okolí, kniha I. Kaftanové – Skřítkové z Kamenné Hůrky.

Očekávané výstupy dětí

1. získání znalostí, poznatků, empirických zkušeností

- má poznatky o prostředí, ve kterém žije, a orientuje se v něm
- vnímá rozmanitost světa, má povědomí o existenci jiných kultur, národů a etnik
- vnímá a má povědomí o tom, že všechno kolem se mění a vyvíjí, všímá si změn, umí se jim přizpůsobit

2. osvojení společenských a etických hodnot

- orientuje se v životě okolního prostředí a má povědomí o jeho společenském a kulturním významu
- uvědomuje si podíl člověka na změnách okolního prostředí jak v kladném, tak negativním smyslu a umí oba póly rozlišit
- těší se z příjemných a hezkých zážitků při setkání s uměním a s kulturou

3. projevování osobní samostatnosti

- vnímá umělecké a kulturní podněty, zachytí skutečnosti ze svého okolí
- své zážitky a prožitky umí vyjádřit verbálně i neverbálně pomocí různých výtvarných technik, hudby, hudebně pohybovou, či dramatickou improvizací

4. projevování kooperačních dovedností

- podílí se na vytváření a péči okolního prostředí
- pochopí, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlení se do třídy a zařadí se mezi své vrstevníky

2. Rybízek a Šťovíček hledají nové kamarády

utváření vlastního já; zdravá a sebevědomá osobnost; zdravé já

Hlavní záměr:

vytváření pozitivního vztahu k vlastní osobě – učit se poznávat své slabé a silné stránky, mít úctu nejen k sobě samému, ale i k druhým

Dílčí záměry:

1. celkový rozvoj dítěte, jeho učení a poznávání

- vytváření poznatků o svém těle, mít povědomí o jeho proměnách
- vytváření povědomí o tom, co zdraví prospívá, co škodí
- seznamování s pravidly soužití v různých společenských formách soužití (rodina, škola, mezi kamarády apod.)

2. osvojování základních hodnot, na nichž je společnost založena

- vytváření zdravých životních návyků a postojů
- rozvoj schopnosti vytvářet citové vazby a vztahy a na základě dohodnutých pravidel je rozvíjet (láska k rodičům, úcta ke kamarádovi, uznávání autorit...)

3. získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

- rozvoj pohybových schopností a dovedností
- posilování psychické a fyzické odolnosti
- posilování citové samostatnosti
- osvojování si dovedností v praktickém životě

4. získávání schopnosti spolupracovat

- rozvoj schopnosti sounáležet – tolerance, respekt, přizpůsobivost
- rozvoj schopností vnímání, naslouchání, porozumění
- rozvoj schopnosti domluvit se
- rozvoj schopnosti vytvářet citové vztahy a rozvíjet se

Aktivity

dramatické, smyslové, psychomotorické hry, pohybové činnosti, artefiletika, muzikoterapie, sezónní činnosti

Projekty:

„Evelínko, nauč se pozdravit“ – pozdravy a představování se.

„Evelínko, nemlaskej“ – prostírání stolu, správné používání příboru, zásady správného stolování.

„Přijede k nám návštěva“ – bezpečnost a hygiena při stravování.

„Chceme žít zdravě“ – Pohádky k nakousnutí.

L. Špaček – Dědečku vyprávěj a Dědečku ještě vyprávěj – etiketa a etika pro předškoláky.

Očekávané výstupy dětí

1. získání znalostí, poznatků, empirických zkušeností

- pojmenuje jednotlivé části těla, některé orgány a zná jejich funkce
- rozlišuje, co zdraví prospívá a co škodí
- uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky, umí je pojmenovat

2. osvojení společenských a etických hodnot

- má povědomí o významu péče o čistotu a své zdraví
- respektuje předem daná a vyjasněná pravidla, jedná spravedlivě
- uvědomuje si svá práva a přiznává stejná práva druhým, chápe, že všichni mají svoji hodnotu, i když je každý jiný, respektuje potřeby druhých
- umí odmítnout podílet se na nedovolených či zakázaných činnostech

3. projevování osobní samostatnosti

- zvládá sebeobsluhu a uplatňuje základní kulturně hygienické a společenské návyky
- zvládá základní pohybové dovednosti a běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- ovládá jednoduché pracovní úkony, zachází s předměty denní potřeby, s náčiním, s nástroji, s materiálem
- uvědomuje si svou samostatnost, umí zaujímat své vlastní názory a také je samostatně vyjadřovat
- rozhoduje o svých činnostech
- zorganizuje hru
- uvědomuje si v čem je dobré, co zvládá, a co mu činí obtíže
- přijímá úspěch, umí se vyrovnat s případným neúspěchem
- komunikuje bez ostychu s dospělými, respektuje je
- uplatňuje své potřeby, přání a práva s ohledem na druhé
- má povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí
- brání se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování
- chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi a situacemi

4. projevování kooperačních dovedností

- zná a uplatňuje základní návyky společenského chování v rodině, ve škole, mezi kamarády apod.
- je schopno spolupracovat, spolupodílet se
- domluví se slovně i gesty, formuluje otázky a odpovídá
- zorganizuje hru
- komunikuje bez zábran s dětmi, navazuje přátelství, spolupracuje
- podřídí se rozhodnutí skupiny
- přizpůsobí se společnému programu
- vyjednává s dětmi i s dospělými, domluví se na společném řešení

3. S Rybízkiem a Šťovíčkem poznáváme přírodu

příroda kolem nás a její proměny; výchova k ekologickému myšlení a jednání

Hlavní záměr:

pochopení, jaký vliv má působení člověka na přírodu; probouzení zodpovědného přístupu k přírodě

- čtyři roční období; živá a neživá příroda; rostliny; člověk a příroda, ochrana životního prostředí, třídění a recyklace odpadu

Dílčí záměry:

1. celkový rozvoj dítěte, jeho učení a poznávání

- vytváření poznatků o přírodním prostředí a jeho proměnách
- rozvoj poznávání pomocí smyslů
- posilování přirozených poznávacích procesů – experimentování, objevování

2. osvojování základních hodnot, na nichž je společnost založena

- získávání schopnosti záměrně řídit své chování a ovlivňovat tak situaci
- vytvoření základů k aktivnímu postoji ke světu, k přírodě ve všech jejích formách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

3. získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s přírodou, s planetou Zemí
- rozvoj schopnosti přizpůsobit se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám

4. získávání schopnosti spolupracovat

- osvojení si dovedností potřebných při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí
- těšit se z hezkých a příjemných společenských prožitků z přírodních krás

Aktivity

pozorování, zkoumání, experimentování v přírodě, návštěva rozličných ekosystémů, výlety, výpravy do přírody – Paleta Pardubice – LESNÍ KOUZLA – hra s materiály z lesa.

Projekty:

CESTA SYŘA – jak se z mléka vyrábí sýr, tvaroh, máslo, bezpečný kontakt se zvířaty, dojení koz, přeměna mléka v měkký tvaroh pod rukama dětí.

OD ZRNÍČKA KE CHLEBU – přeměna zrna v chléb, neplýtvat s potravinami.

Škola v přírodě – motivovaná knihou STARÉ POVĚSTI ČESKÉ.

Očekávané výstupy dětí

1. získání znalostí, poznatků, empirických zkušeností

- vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů
- záměrně pozoruje, postřehuje, experimentuje
- pozná a pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno
- má elementární poznatky o okolním přírodním prostředí a orientuje se v něm

2. osvojení společenských a etických hodnot

- má povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomuje si, že způsob chování lidí ovlivňuje životní prostředí
- rozlišuje aktivity, které mohou okolní prostředí podporovat, a které je mohou poškozovat
- všímá si nepořádků a škod, upozorňuje na ně

3. projevení osobní samostatnosti

- kreativně řeší problémy a situace, nalézá nová nebo alternativní řešení
- je citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě
- těší se z přírodních krás
- vnímá, že svět přírody má svůj řád, je pestrý, rozmanitý, pozoruhodný
- rozumí tomu, že vše kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje, a že je třeba s těmito změnami počítat a přizpůsobovat se jim

4. projevení kooperačních dovedností

- pomáhá pečovat o okolní prostředí – dbá o pořádek, nakládá vhodným způsobem s odpady, stará se o rostliny, o zvířata, chrání přírodu

4. S Rybízem a Šťovíčkem v pohádce

svět plný fantazie, představivosti, tvořivosti, kreativity

Hlavní záměr:

rozvíjení schopnosti tvořivě řešit problémy novými způsoby; vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady a porozumět jim

- pohádky: bajky; příběhy; vymyšlený svět; Vánoce

Dílčí záměry:

1. celkový rozvoj dítěte, jeho učení a poznávání

- rozvoj řečových schopností – výslovnost, vytváření pojmů, mluvní projev, vyjadřování
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- osvojení si schopnosti využít vlastní fantazie a představivosti při řešení problémových situací

2. osvojování základních hodnot, na nichž je společnost založena

- rozvoj a kultivace mravního vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj společenského i estetického vkusu

3. získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

- rozvíjet schopnost prožívat city
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující získané zážitky a prožitky vyjádřit
- ochrana bezpečí osobnosti ve vztazích s druhými lidmi

4. získávání schopnosti spolupracovat

- rozvoj interaktivních dovedností verbálních i neverbálních

Aktivity

dramatické a smyslové hry; četba, vyprávění, sledování pohádek; rozhovory a popisy; hudební, pohybové, výtvarné a pracovní činnosti, námětové hry, dramatizace, artefietika, improvizace, zapojení do kampaně Celé Česko čte dětem, návštěva Obecní knihovny v Chotusicích, divadelní představení, LESNÍ KOUZLA – Paleta Pardubice – domov pohádkových bytostí, v představách se vrátíme do dob skřítků, čarodějnic, ...

Očekávané výstupy dětí

1. získání znalostí, poznatků, empirických zkušeností

- správně vyslovuje, ovládá dech, tempo, intonaci řeči

- reprodukuje říkanky, písničky, pohádky, jednoduchou dramatickou úlohu, sladí pohyb se zpěvem, s rytmem, hudbou
- sleduje a vypráví děj, pohádku
- umí popsat situaci
- chápe slovní vtip a humor
- vytvoří jednoduchý rým
- využívá své nápady při řešení problémových situací

2. osvojení společenských a etických hodnot

- projevuje zájem o knihy, četbu, hudbu, divadlo, film
- vnímá umělecké a kulturní projevy, pozorně poslouchá, sleduje se zájmem představení a hodnotí svoje zážitky

3. projevování osobní samostatnosti

- vyjadřuje svou představivost a fantazii při tvořivých činnostech – výtvarných, konstruktivních, hudebních, pohybových či dramatických
- rozlišuje příjemné a nepříjemné citové prožitky a umí je vyjádřit – slovně, výtvarně, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací
- porozumí běžným neverbálním projevům citových prožitků a vyjádření nálad
- vyjadřuje své představy prostřednictvím různých výtvarných dovedností a technik
- vyjadřuje se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností
- uvědomuje si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, a že je třeba se před takovými lidmi chránit a odmítat jejich způsob chování a jednání

4. projevování kooperačních dovedností

- vede rozhovor (naslouchá druhým, vyčká až druhý dokončí myšlenku, sleduje řečníka i obsah, ptá se)
- domluví se slovy i gesty

5. S Rybízkiem a Šťovíčkem zkoumáme svět kolem nás

současnost, příprava na školu a celoživotní vzdělávání

Hlavní záměr:

rozvíjení intelektových schopností a dovedností, schopnosti řešit problémy na základně empirických a logických znalostí a zkušeností

- moderní doba; civilizace; technické vymoženosti a stroje; práce lidí

Dílčí záměry:

1. celkový rozvoj dítěte, jeho učení a poznávání

- osvojení si poznatků a znalostí o světě a jeho zákonitostech
- rozvoj paměti a pozornosti
- osvojení si některých dovedností předcházející čtení a psaní, elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (písmena, číslice)
- přechod od konkrétního myšlení k pojmovému
- vytváření základů pro práci s informacemi

2. osvojování základních hodnot, na nichž je společnost založena

- posilování přirozených poznávacích citů – zvědavost, zájem, radost z objeveného
- posilování radosti a úcty z vlastních výsledků práce i práce druhých

3. získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

- využívání základů pro práci s informacemi – práce s PC, encyklopediemi, knihami, časopisy
- prokázání schopnosti samostatně splnit zadaný úkol

4. získávání schopnosti spolupracovat

- rozvoj komunikativních dovedností – schopnosti klást otázky a odpovídat na ně
- vzbuzovat zájem o další formy sdělení a komunikace verbální i neverbální (výtvarně, hudební, pohybové a dramatické)

Aktivity

didaktické hry pro rozvoj kognitivních, matematických a logických dovedností, práce s metodickými listy, řešení logických úkolů, práce na PC, vyhledávání v encyklopediích, v časopisech a v knihách, psychomotorické hry, grafické cviky, logopedické chvílky, konstruktivní hry, návštěva ZŠ

Projekty:

Vesmír – výlet do Planetária v Praze.

Očekávané výstupy dětí

1. získání znalostí, poznatků, empirických zkušeností

- vědomě napodobí jednoduchý pohyb podle vzoru
- pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno
- učí se nová slova a aktivně je používá
- sluchově rozliší začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- pozná a vymyslí jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozliší některé obrazné symboly a porozumí jejich významu a funkci
- pozná některá písmena a číslice, napsané své jméno
- rozliší podstatné znaky, společné znaky, podobu, rozdílů charakteristické rysy a souvislosti vlastnosti předmětů a jevů
- chápe základní a matematické pojmy a souvislosti, porovnává, třídí, uspořádává, chápe číselnou řadu do 10, pozná více x méně, první x poslední
- chápe prostorové a časové pojmy a orientuje se v nich

2. osvojení společenských a etických hodnot

- uspokojuje ho dozvídat se nové věci
- prožívá radost ze zvládnutého, poznaného

3. projevování osobní samostatnosti

- záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost
- přemýšlí a vede jednoduché úvahy o tom, o čem přemýšlí
- postupuje a učí se podle pokynů a instrukcí
- porozumí pokynu a na základě toho samostatně plní úkol
- umí si úmyslně zapamatovat
- vyvine volné úsilí, soustředí se a dokončí činnost
- má povědomí, kde vyhledat potřebné informace

4. projevování kooperačních dovedností

- podílí se na řešení problémů, úkolů a situací, předkládá nápady
- předkládá nová řešení nebo alternativní k běžným